

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра інструментально-виконавської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« * » _____ 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНСТРУМЕНТУВАННЯ ТА АРАНЖУВАННЯ ТВОРІВ
ДЛЯ АНСАМБЛЮ**

для студентів

Галузі знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»
Освітнього рівня: другого (магістерського)
Освітньої програми: 025.00.01 Музичне мистецтво

Київ – 2023

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136534
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0105/23

(підпис) (прізвище, ініціали)
« * » _____ 20 23 р.

Розробники:

Сподаренко Віктор Михайлович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності

Викладачі:

Сподаренко В.М., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності.

Протокол № 9 від «28» серпня 2023 року

Завідувач кафедри інструментально-виконавської майстерності

Мargarита МАЛАХОВА

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.01 Музичне мистецтво (назва освітньої програми)

«__» _____ 2023 року
Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи)

Ольга ОЛЕКСЮК

(підпис)

Робочу програму перевірено
«__» _____ 2023 року
Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи

Інна ТКАЧЕНКО

(підпис)

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	<i>Нормативна</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>4/120</i>	
Курс	<i>1</i>	<i>2</i>
Семестр	<i>2</i>	<i>3</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>2</i>	
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>2</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>60</i>
Аудиторні	<i>16</i>	<i>16</i>
<i>Лекційні</i>	<i>6</i>	<i>6</i>
<i>Практичні</i>	<i>10</i>	<i>10</i>
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>4</i>
Семестровий контроль	<i>-</i>	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>40</i>	<i>40</i>
Форма семестрового контролю	<i>-</i>	<i>залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Інструментування та аранжування творів для ансамблю» є невід'ємною складовою підготовки студентів другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності «Музичне мистецтво». Навчальний курс дисципліни складається з двох змістових частин. Перша, присвячена вивченню загальних відомостей про ансамбль (оркестр), специфіку читання ансамблевої (оркестрової) партитури та розглядає типи фактури, особливості письма та функції музичної тканини в ансамблевій (оркестровій) партитурі. Інша, присвячена характеристиці музичних інструментів, що спрямовано на отримання практичних знань, умінь та навичок для написання музики різних інструментальних складів – струнно-смичкових, дерев'яних, мідних духових та ударних інструментів, узагальнено розглядається група народних інструментів. Таким чином, зміст робочої навчальної програми спрямований оволодіння студентами практичних навичок інструментування музики для різних інструментальних складів.

З огляду на інтеграційну складову дисципліни, **мета навчального курсу** – формування у студентів готовності до інструментування та аранжування музичних композицій для різних інструментальних складів з усвідомленням специфіки кожного музичного інструмента, його виражальних можливостей.

Завдання навчального курсу:

- ознайомлення студентів із загальними відомостями історії музичних інструментів;
- отримання практичних навичок читання партитури ансамблю;
- засвоєння студентами базових знань щодо технічних характеристик, принципів звуковідтворення та діапазону музичних інструментів;
- закріплення елементарних знань щодо нотації та звучання транспонуючих інструментів в ансамблі (оркестрі);
- ознайомлення з основними видами музичної фактури, принципами функційного звучання інструментальних груп;
- отримання практичних навичок з інструментування фактурно-простих музичних композицій.

Міждисциплінарний взаємозв'язок. Засвоєння навчального курсу «Інструментування та аранжування творів для ансамблю» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок із таких фахових дисциплін: «Диригування (хорове/оркестрове)», «Оркестровий клас».

Вивчення дисципліни «Інструментування та аранжування творів для ансамблю» сприяє формуванню у студентів таких програмних загальних та фахових **компетентностей**:

- **інтегральна** – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій у

музикознавстві, педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- **ЗК 2** – здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- **ЗК 3** – здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- **ЗК 4** – здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- **ЗК 5** – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК 6** – здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- **ЗК 7** – здатність до міжособистісної взаємодії.
- **ЗК 9** – здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- **СК 1** – здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- **СК 3** – здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики / звукорежисерської практики обробки звуку.
- **СК 4** – здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / педагогічній діяльності.
- **СК 6** – здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

Додаткові спеціальні (фахові) компетентності

- **ДСК 1**– здатність застосовувати інструментально-виконавські уміння в освітній та виконавській діяльності.
- **ДСК 2** – здатність до створення аранжувань для ансамблевої та оркестрової гри.

3. Результати навчання за дисципліною «Інструментування та аранжування творів для ансамблю».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

– **знати:**

- специфіку читання партитури, особливості її редукції та ампліфікації;
- типи музичної (оркестрової) фактури;
- функції музичної тканини в інструментальній партитурі;
- конструктивні та виражальні можливості музичних інструментів;

– **вміти:**

- здійснювати читання інструментальної партитури за фортепіано;
- аналізувати фактуру та визначати функції музичної тканини та інструментальних груп;
- орієнтуватись в нотації та звучанні транспонуючих інструментів;
- інструментувати музику для різних інструментальних складів.

Результати навчання	
РН 1	Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності.
РН 2	Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.
РН 3	Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
РН 4	Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
РН 5	Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
РН 7	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
РН 10	Приймати ефективні рішення в галузі музичної культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризики.
Додаткові результати навчання	
ДРН 1	Опанування інструментально-педагогічними навичками в процесі роботи над творами різних форм, стилів і жанрів. Уміння здійснювати добір інструментально-педагогічного і виконавсько-технічного репертуару у взаємозав'язку з рівнем навчальних досягнень здобувачів.
ДРН 2	Оволодіння прийомами інструментовки та аранжування інструментальної музики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторна:		Самостійна робота
		Лекції	Практичні	
2 семестр				
Змістовий модуль 1. Характеристика ансамблевої партитури. Конструктивні особливості та виражальні можливості інструментів				
Тема 1. Загальна характеристика і види ансамблів (оркестру). Ансамблева та оркестрова партитури, їхній запис. Система ключів, транспонуючі інструменти.	6	2		4
Тема 2. Типи ансамблевої та оркестрової фактури. Функції музичної тканини в партитурі.	6	2		4
Тема 3. Специфіка аранжування творів для ансамблю	6	2		4
Тема 4. Група струнно-смичкових, струнно-щипкових та струнно-ударних інструментів.	14		4	10
Тема 5. Група дерев'яних та мідних духових інструментів.	16		4	12
Тема 6. Група ударних та народних інструментів	8		2	6
Модульний контроль	4			
Разом	60	6	10	40
3 семестр				
Змістовий модуль 2 Ансамблева та оркестрова фактура: проблеми інструментування				
Тема 1. Партитура ансамблю та оркестру, характеристика інструментів.	22	2	4	16
Тема 2. Аналіз оркестровки та проблеми інструментування.	20	2	4	14
Тема 3. Редакція ансамблевої та оркестрової партитури	14	2	2	10
Модульний контроль	4			
Разом	60	6	10	40
Усього за 2 і 3 семестри	120	12	20	80

5. Програма навчальної дисципліни «Інструментування та аранжування творів для ансамблю»

2 семестр

Змістовий модуль 1.

Характеристика ансамблевої партитури.

Конструктивні особливості та виражальні можливості інструментів

Тема 1. Загальна характеристика і види ансамблів (оркестру). Ансамблева та оркестрова партитури, їхній запис. Система ключів, транспонуючі інструменти.

Особливості написання інструментування для ансамблю. Види ансамблів. Види і типові склади оркестрів: камерний, струнний, духовий, симфонічний, джазовий, народний. Партитури оркестрів: види партитур та їхній запис. Порядок розміщення інструментів в оркестровій та ансамблевій партитурі. Система ключів, транспонуючі інструменти.

Основна література: 2, 3, 5.

Додаткова література: 4, 8

Тема 2. Типи ансамблевої та оркестрової фактури. Функції музичної тканини в партитурі.

Типи ансамблевої та оркестрової фактури, специфіка аналізу інструментування. Прийоми розвитку музичної тканини. Дублювання звуків в оркестровому письмі. Переплетення голосів та мелодичних ліній. Особливості зміни та чергування інструментальних тембрів (оркестрових груп). Загальна характеристика виражальних можливостей інструментальних груп ансамблю. Ідентичність запису ансамблевої (оркестрової) партитури та клавіру. Редукція партитури (поняття редукції) по вертикалі (гармонія) та горизонталі (мелодія).

Основна література: 2, 3, 5.

Додаткова література: 2, 3, 4, 7, 8.

Тема 3. Специфіка аранжування творів для ансамблю.

Особливості перекладу музики на різні інструментальні склади. Значення музичного тембру, темброва драматургія. Загальна характеристика інструментальних груп, їхні виражальні можливості та функції в ансамблевій фактурі. Прийоми *crescendo* і *diminuendo* в ансамблевій (оркестровій) фактурі. Оркестрова ритміка. Основні принципи викладу гармонії та специфіка побудови вертикалі в ансамблі / оркестрі. Дисонанси. Пасажна техніка. Загальні проблеми інструментування музичних творів.

Основна література: 2, 3, 4, 5.

Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 7, 8.

Тема 4. Група струнно-смичкових та струнно-щипкових та струнно-ударних інструментів.

Загальні відомості про струнно-смичкову групу та її роль і функційне значення в ансамблі. Загальні відомості про інструмент та виражальні можливості: скрипка, альт, віолончель, контрабас. Унісонне поєднання струнно-смичкових інструментів в мелодичних лініях. Ансамблеві властивості інструментальної групи в гармонічних побудовах.

Характеристика групи струнно-щипкових та струнно-ударних інструментів: бандура, гуслі, домра; струнно-ударні народні інструменти: цимбали. Принципи інструментування музичного твору для струнно-смичкового ансамблю.

Основна література: 2, 4, 5.

Додаткова література: 2, 3, 4, 7, 8.

Тема 5. Група дерев'яних та мідних духових інструментів.

Загальні відомості про дерев'яну духову групу та її роль і функційне значення в ансамблі (оркестрі). Загальні відомості про інструмент та виражальні можливості: флейта, гобой, кларнет, фагот, контрфагот. Особливості транспонування інструментів дерев'яної духової групи, принципи транспонування. Поєднання дерев'яних духових інструментів зі струнно-смичковими в музичній тканині гомофонно-гармонічного та змішаного гармоніко-поліфонічного складу. Принципи інструментування музичного твору з дерев'яною духовою групою інструментів.

Загальні відомості про мідну духову групу інструментів: їхня роль і функційне значення в ансамблі (оркестрі). Загальні відомості про інструмент та виражальні можливості: валторна, труба, тромбон, туба. Особливості транспонування інструментів мідної духової групи.

Основна література: 2, 3, 5.

Додаткова література: 1, 2, 3, 7, 8.

Тема 6. Група ударних та народних інструментів.

Загальні відомості про ударну групу інструментів та її значення в ансамблі (оркестрі). Загальні відомості та виражальні можливості інструментів з визначеною висотою звуку: литаври, дзвіночки, ксилофон, трубчасті дзвони, маримба, гонг.

Загальні відомості та виражальні можливості інструментів без визначеної висоти звуку: малий барабан, великий барабан, тарілки, там-там, том-том, трикутник, маракаси. Характеристика ударної установки та її використання в ансамблі. Партитури з ударною установкою.

Характеристика та виражальні можливості народних інструментів: язичкові інструменти: баян, акордеон, концертина, бандонеон. Особливості запису в партитурі, оркестри баянів / акордеонів. Загальні відомості про народні духові інструменти: сопілка та її різновиди.

Основна література: 1, 2, 3, 5.

Додаткова література: 1, 2, 3, 7, 8.

3 семестр
Змістовий модуль 2

Ансамблева та оркестрова фактура: проблеми інструментування

Тема 1. Партитура ансамблю та оркестру, характеристика інструментів.

Особливості розташування інструментів в ансамблевій (оркестровій) партитурі. Загальна характеристика інструментальних груп, їхні виражальні можливості та функції в ансамблевій фактурі. Переклад музики на різні інструментальні склади ансамблів: дуети, тріо, квартети. Інструментування музики на великі інструментальні склади колективів.

Основна література: 2, 3, 5.

Додаткова література: 2, 4, 6, 8.

Тема 2. Аналіз оркестровки та проблеми інструментування.

Аналіз та читання клавiру й партитури, підготовка твору до аранжування. Оркестрування мелодії, акордів, ритмо-гармонічний фон та акомпанемент. Загальні проблеми інструментування музичних творів: оркестрова ритміка та функції музичних інструментів.

Основна література: 2, 3, 5.

Додаткова література: 2, 3, 6, 7, 8.

Тема 3. Редакція ансамблевої та оркестрової партитури.

Поняття редакції написаної партитури та редагування нотного тексту. Інструменти для редакції партитури, сучасні комп'ютерні програми: Sibelius, Finale, MuseScore.

Основна література: 2, 3, 5.

Додаткова література: 1, 3, 7, 8.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	1	3	3	3	3
Відвідування практичних занять	1	5	5	5	5
Робота на практичному занятті	10	5	50	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	13	65	14	70
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	148		153
Максимальна кількість балів:		301 балів, коефіцієнт 3,01			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Зміст завдання	Критерії оцінювання	Бали
2 семестр Змістовий модуль 1. Характеристика ансамблевої партитури. Конструктивні особливості та виражальні можливості інструментів			
1.	Виконайте підбір двох партитур для ансамблю, охарактеризуйте інструментальний склад та здійсніть читання однієї партитури на фортепіано	Достатність аргументації та використання фахових термінів Підбір музичних творів Відтворення тексту на фортепіано.	2 2 1
2.	На прикладі партитури для ансамблю (оркестру) виконайте характеристику музичної фактури: визначте особливості розвитку музичної теми, її гармонічного	Достатність аргументації та використання фахових термінів. Визначення функцій музичної тканини. Правильна редукція оркестрової партитури за інструментом Відтворення тексту на фортепіано.	1 1 2 1
			5 балів 5 балів

	забарвлення та функції басу в музичній фактурі.			
3.	Здійсніть підбір одного музичного твору в різних аранжуваннях та порівняйте спільне та відмінне в способі викладу музичної теми, її гармонічного забарвлення та ритмічного оформлення.	Достатність аргументації та порівняльних характеристик.	2	5 балів
		Визначення функцій музичної тканини.	1	
		Підбір музичних творів	2	
		Відтворення тексту на фортепіано.	1	
4.	Виконайте вправу на розташування акордів для струнно-смичкового складу інструментів	Правильний запис діапазону інструментів	2	5 балів
		Знання виражальних можливостей інструментів	2	
		Використання подвійних нот, divisi, акордів, флажолетів	1	
5.	Інструментування завдання на струнний ансамбль (оркестр).	Правильний запис діапазону інструментів	1	5 балів
		Знання виражальних можливостей інструментів	2	
		Використання подвійних нот, divisi, акордів, флажолетів	1	
		Реалізація функцій музичної тканини	1	
6.	Інструментування завдання на струнний ансамбль (оркестр).	Правильний запис діапазону інструментів	1	5 балів
		Знання виражальних можливостей інструментів	2	
		Використання подвійних нот, divisi, акордів, флажолетів	1	
		Реалізація функцій музичної тканини	1	
7.	Виконайте вправу на розташування акордів для дерев'яних духових інструментів	Правильний запис діапазону інструментів	1	5 балів
		Знання виражальних можливостей інструментів	2	
		Реалізація функцій музичної тканини	1	
		Правильний запис транспонуючих інструментів	1	
8.	Виконайте вправу на запис мелодії та її транспонування для різних видів сімейства кларнетів: in As, Es, D, C, B, A.	Правильний запис діапазону інструментів	1	5 балів
		Правильний інтервал транспозиції	2	
		Правильний запис транспонуючих інструментів	2	
9.	Інструментування завдання на ансамбль духових інструментів: флейта, гобой, кларнет, фагот	Правильний запис діапазону інструментів	1	5 балів
		Знання виражальних можливостей інструментів	2	
		Реалізація функцій музичної тканини	1	
		Правильний запис транспонуючих інструментів	1	

10.	Виконайте вправу на використання мідних духових інструментів	Правильний запис діапазону інструментів	1	5 балів
		Знання виражальних можливостей інструментів	2	
		Реалізація функцій музичної тканини	1	
		Правильний запис транспонуючих інструментів	1	
11.	Виконайте завдання з інструментування на поєднання інструментів дерев'яної духової та мідної групи інструментів	Правильний запис діапазону інструментів	1	5 балів
		Знання виражальних можливостей інструментів	2	
		Реалізація функцій музичної тканини	1	
		Правильний запис транспонуючих інструментів	1	
12.	Здійсніть аналіз оркестрової партитури та охарактеризуйте особливості ударної групи інструментів.	Достатність аргументації та використання фахових термінів	3	5 балів
		Реалізація функційного принципу мислення в оркестровій партитурі	2	
13.	Виконайте інструментування епізоду музичного твору з групою ударних інструментів	Правильний запис діапазону інструментів	1	5 балів
		Знання виражальних можливостей інструментів	2	
		Реалізація функцій музичної тканини	1	
		Правильна нотація інструментів	1	
		РАЗОМ за 2 семестр		65 балів

6.3. ~~Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання~~ **3 семестр**

		Змістовий модуль 2		
		Ансамблева та оркестрова фактура: проблеми інструментування		
№		Модуль на контрольна робота 1		Бали
11.	Виконайте аранжування епізоду музичного твору (частини) для ансамблю.	Вибір музичних творів (частини) для ансамблю.	3	20 балів
2.	Охарактеризуйте виражальні можливості інструментів, які були використані у вашому аранжуванні.	Відтворення тексту на фортепіано.	2	5
3.	аранжування твору для ансамблю (оркестру) та здійсніть його читання за фортепіано.			Максимальна кількість балів 25
		3 семестр		
2.	Виконайте аналіз музичної фактури ансамблю розвитку, тонально-гармонічного плану, музичної форми обраного твору	Модуль на контрольна робота 2 Достатність аргументації та використання фахових термінів. Визначення функцій музичної тканини. Визначення виражальних можливостей інструментів, які були використані у вашому аранжуванні.	2	Бали 20 балів
1.	Виконайте аранжування музичного твору для ансамблю розвитку, тонально-гармонічного плану, музичної форми обраного твору	Визначення функцій музичної тканини. Визначення виражальних можливостей інструментів, які були використані у вашому аранжуванні.	1	5
2.	Охарактеризуйте виражальні можливості інструментів, які були використані у вашому аранжуванні.	Визначення тонально-гармонічного плану	1	5
		Максимальна кількість балів		25
		Усього за семестр		50
3.	Інструментування фрагменту твору для духово-супринової групи інструментів	Правильний запис діапазону інструментів	1	5 балів
Дистанційна складова: використання ЕМК, файлообмінників та хмарних технологій для обміну матеріалами з дисципліни (Google Drive), використання занять у Hangouts Meet та Zoom.		Знання виражальних можливостей інструментів	2	

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критерій оцінювання навчальних досягнень	Кількість балів	
	МКР 1–2	
	Номер завдання МКР	
	Завдання 1	Завдання 2
<p>Відмінне володіння теоретичними й методичними знаннями з курсу. Студент успішно демонструє знання навчального матеріалу в основному обсязі: виявляє знання щодо визначення видів і типів інструментального складу ансамблів (оркестрів), може визначити функційне значення інструментальних груп в партитурі, відмінно орієнтується в системі ключів та читанні транспонуючих інструментів. Читання ансамблевої (оркестрової) партитури характеризується умінням здійснювати відповідну редукцію та ампліфікацію клавiру партитури. Студент виявляє ґрунтовні знання будови та виражальних характеристик музичних інструментів. В процесі інструментування музичного твору студент володіє відмінним умінням рівномірного розподілу динамічного та звукового діапазону музичних інструментів з метою побудови архітектоніки та драматургії музичного твору зважаючи на функції музичної тканини в оркестровій партитурі.</p>	17 – 20	5
<p>Студент вільно володіє навчальним матеріалом дисципліни: виявляє знання навчального матеріалу, із незначними неточностями може визначити функційне значення інструментальних груп в партитурі, орієнтується в системі ключів та читанні транспонуючих інструментів. Читання партитури характеризується умінням здійснювати відповідну редукцію та ампліфікацію клавiру. Виявляє базові знання будови та виражальних характеристик музичних інструментів ансамблю (оркестру). В процесі інструментування музичного твору студент володіє умінням рівномірного розподілу динамічного та звукового діапазону музичних інструментів з метою побудови архітектоніки та драматургії музичного твору зважаючи на функції музичної тканини в ансамблевій (оркестровій) партитурі.</p>	13 – 16	4
<p>Відповідь студента виявляє основні положення навчального матеріалу з недостатньо сформованим понятійно-категоріальний апаратом, що проявляється в неточностях і недостатній обґрунтованості виражальних можливостей музичних інструментів, їхнього звукового діапазону у взаємозв'язку з виражальними характеристиками. В процесі читання партитури студент здійснює помилки в здійсненні редукції та ампліфікацію клавiру. В процесі інструментування музичного твору студент допускає помилки в розподілі динамічного та звукового діапазону музичних інструментів з метою побудови архітектоніки та драматургії музичного твору, не може визначити функції музичної тканини в ансамблевій (оркестровій) партитурі.</p>	9 – 12	3

<p>Відповідь студента характеризується репродуктивним відтворенням теоретичного матеріалу зі значною кількістю недоліків, з помилками і неточностями, які проявляються у визначенні основних понять теорії інструментознавства та інструментовки, що характеризується значними помилками в читанні ансамблевої (оркестрової) партитури, транспонуючи інструментів. В процесі читання партитури студент здійснює значну кількість помилок та неточностей в здійсненні редукції та ампліфікацію клавiру. Інструментування твору характеризується невмінням визначити функції музичної тканини та інструментальних груп, що виражається в некоректному записі музичних тем у відповідності до тембрів, динамічних та виражальних можливостей інструментів.</p>	5 – 8	2
<p>Відповідь характеризується неосмисленим відтворенням основних підходів до читання партитури, що проявляється як у практичному завданні гри за фортепіано так і в аналізі нотного тексту партитури, читанні транспонуючи інструментів. Студент не вміє спрощувати інструментальну (оркестрову) партитуру для її читання на фортепіано; здійснення ампліфікації партитури відзначається недостатньою теоретичною і практичною підготовкою. В інструментуванні музичного твору допускає велику кількість помилок пов'язаних з елементарним записом транспонуючи інструментів, що зумовлює некоректний запис музичних тем. Відповідь задовільняє мінімально необхідний рівень засвоєння навчального матеріалу.</p>	1 – 4	1

6.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 -100 балів	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Інструментування та аранжування творів для ансамблю»

Модулі	Змістовий модуль 1 (2 семестр)						Змістовий модуль 2 (3 семестр)		
Назва модуля	Характеристика ансамблевої партитури. Конструктивні особливості та виражальні можливості інструментів						Ансамблева та оркестрова фактура: проблеми інструментування		
Кількість балів за модуль	<i>148 балів</i>						<i>153 бали</i>		
Лекційні заняття	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>				<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Практичні заняття				<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>
Назва навчального модуля (лабораторне заняття)	Тема 1. (1 бал – відвідування лекц. і практик. заняття, 10 – за роботу під час практик. занять) <i>1 бали</i>	Тема 2. (1 бал – відвідування лекц. і практик. заняття, 10 – за роботу під час практик. занять) <i>1 бали</i>	Тема 3. (1 бал – відвідування лекц. і практик. заняття, 10 – за роботу під час практик. занять) <i>1 бали</i>	Тема 4. (1 бал – відвідування лекц. і практик. заняття, 10 – за роботу під час практик. занять) <i>22 бали</i>	Тема 5. (1 бал – відвідування лекц. і практик. заняття, 10 – за роботу під час практик. занять) <i>22 бали</i>	Тема 6. (1 бал – відвідування лекц. і практик. заняття, 10 – за роботу під час практик. занять) <i>11 балів</i>	Тема 1. (1 бал – відвідування лекц. і практик. заняття, 10 – за роботу під час практик. занять) <i>23 бали</i>	Тема 2. (1 бал – відвідування лекц. і практик. заняття, 10 – за роботу під час практик. занять) <i>23 балів</i>	Тема 3. (1 бал – відвідування лекц. і практик. заняття, 10 – за роботу під час практик. занять) <i>12 бал</i>
Самостійна робота: кількість балів	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>15 балів</i>	<i>25 балів</i>	<i>10 балів</i>	<i>25 балів</i>	<i>25 балів</i>	<i>20 балів</i>
Види поточного контролю та кількість балів	Модульна контрольна робота 1 <i>25 балів</i>						Модульна контрольна робота 2 <i>25 балів</i>		
Всього без урахування коефіцієнту	<i>Усього за 2-3 семестри 301 бал</i>								
Коефіцієнт	<i>3,01</i>								

Разом за 2 семестр: 60 год., : лекційних – 6 год.; практичних – 10; самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год.

Разом за 3 семестр: 60 год., : лекційних – 6 год.; практичних – 10; самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год.

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Андреева О. Ударні інструменти сучасного симфонічного оркестру / О. Андреева. – К. : Музична Україна, 1985. – 72 с.
2. Хащеватська С.С. Інструментознавство / С.С.Хащеватська. Підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III–IV рівнів акредитації – Вінниця, Нова книга, 2008. – 256 с.
3. Adler S. The Study of Orchestration / Samuel Adler. – Third Edition. – New York – London: W.W.Norton&Company, 2002. – 839 p.
4. Belkin A. Musical Composition. Craft and Art / Alan Belkin. – New Haven & London: Yale University Press, 2018. – 252 p.
5. Piston W. Orchestration / Walter Piston. – London: VICTOR GOLLANCZ LTD, 1969. – 477 p.

Додаткова

1. Бондаренко А. І. Музична інформатика : навч. посібник / А. І. Бондаренко, В. Д. Шульгіна. – К. : НАКККиМ, 2010. – 190 с.
2. Бродський Г.Л., Горбенко О.Б., Сметана С. О. Оркестровий клас: навчально-методичний посібник / Г.Л.Бродський, О.Б.Горбенко, С.О.Сметана. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім.В.Винниченка, 2016. – 328 с.
3. Кучерук В.Ф. Інструментальний ансамбль : хрестоматія для вищ. навч. закл. / В. Ф. Кучерук, О. М. Олексюк, Н. П. Кучерук. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. – 148 с.
4. Сідлецька Т.І. Практична культурологія. Історія народно-оркестрового виконавства України. Ч.І : навч. посібник / Т.І.Сідлецька. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 122 с.
5. Сідлецька Т.І. Практична культурологія. Історія народно-оркестрового виконавства України. Ч.ІІ : навч. посібник / Т.І.Сідлецька. – Вінниця : ВНТУ, 2011. – 73 с.
6. Сподаренко В. Семантика і дефініція поняття стиль у контексті вивчення акордеонно-баянної творчості українських композиторів / В. Сподаренко // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. – 2012. – Вип.27. – С. 191–198. – (Серія: Мистецтвознавство).
7. Barry M., Parker R., Duffy C. Score Reading. Twentieth-century music / Malcolm Barry, Roger Parker, Celia Duffy. – New York: Oxford University Press, 1995. – 84 p.
8. Kennan K. Technique of Orchestration / Kent Kennan, Donald Grantham. – Prentice Hall. –Dallas, 2002. – 414 p.